

การศึกษาเปรียบเทียบความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูที่มีภูมิหลังต่างกัน

นางสาวเกวณีน แวสง่า

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิจัยการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARATIVE STUDY OF BASIC KNOWLEDGE IN CONDUCTING CLASSROOM
ACTION RESEARCH OF TEACHERS WITH DIFFERENT BACKGROUNDS

Miss Kewalin Waewsanga

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Research
Department of Educational Research and psychology
Faculty of Education
Chulalongkorn University
Academic Year 2007
Copyright of Chulalongkorn University

501432 /

เกวลิน แหวงสง่า : การศึกษาเปรียบเทียบความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูที่มีภูมิหลังต่างกัน. (A COMPARATIVE STUDY OF BASIC KNOWLEDGE IN CONDUCTING CLASSROOM ACTION RESEARCH OF TEACHERS WITH DIFFERENT BACKGROUNDS) อ. ที่ปรึกษา: รศ.ดร.วรรณิ แกมเกตุ, 157 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สำรวจสภาพความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู 2) วิเคราะห์ระดับความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูจำแนกตามองค์ประกอบความรู้ด้านการกำหนดประเด็นปัญหาวิจัย ด้านกระบวนการวิจัย และประโยชน์จากการวิจัย 3) เปรียบเทียบความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนระหว่างครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และครูระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร จำนวน 405 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบทดสอบความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการโดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติภาคบรรยาย ด้วยวิธีการหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง และวิเคราะห์เปรียบเทียบความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนระหว่างครูที่สอนในระดับชั้น และกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต่างกันโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง ผลการวิจัยที่สำคัญสรุปได้ดังนี้

1. ครูมีคะแนนความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนโดยภาพรวมเฉลี่ย 28.44 จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 56.87 ซึ่งถือว่ามีความรู้พื้นฐานอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ 70) โดยพบว่า ในด้านการกำหนดประเด็นปัญหาวิจัย และด้านกระบวนการวิจัยครูมีความรู้พื้นฐานอยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนด้านประโยชน์จากการวิจัย ครูมีความรู้พื้นฐานอยู่ในระดับสูง(ผ่านเกณฑ์)

2. ความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครูจำแนกตามองค์ประกอบความรู้ด้านการกำหนดประเด็นปัญหาวิจัย ด้านกระบวนการวิจัย และด้านประโยชน์จากการวิจัย พบว่า ด้านการกำหนดประเด็นปัญหาวิจัย ครูมีความรู้ความเข้าใจไม่ถูกต้องในเรื่องหลักเกณฑ์ในการเลือกประเด็นปัญหาวิจัยมากที่สุด รองลงมาคือ กระบวนการวิเคราะห์ปัญหาวิจัย ตามลำดับ ส่วนในด้านกระบวนการวิจัย ครูมีความรู้ความเข้าใจไม่ถูกต้องในเรื่องการออกแบบการวิจัยมากที่สุด รองลงมาคือ การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตัวแปรในการวิจัย การเขียนรายงานการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับ ส่วนในด้านประโยชน์จากการวิจัยครูมีความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนอยู่ในระดับสูง (ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70)

3. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนระหว่างครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และครูระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างระดับชั้นที่สอนและกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่อคะแนนความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา สุขศึกษา การงานอาชีพ และภาษาต่างประเทศ ในระดับประถมศึกษา มีคะแนนความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสูงกว่าครูในระดับมัธยมศึกษา ส่วนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และศิลปะ ครูในระดับมัธยมศึกษา มีคะแนนความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนสูงกว่าครูในระดับประถมศึกษา

ภาควิชา.....วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา.....

สาขาวิชา.....วิจัยการศึกษา.....

ปีการศึกษา.....2550.....

ลายมือชื่อนิสิต.....เกวลิน แหวงสง่า.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4884204427 : MAJOR EDUCATIONAL RESEARCH

KEY WORD: CLASSROOM ACTION RESEARCH / KNOWLEDGE

KEWALIN WAEWSANGA : A COMPARATIVE STUDY OF BASIC KNOWLEDGE IN CONDUCTING CLASSROOM ACTION RESEARCH OF TEACHERS WITH DIFFERENT BACKGROUNDS.

THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.WANNEE KAEMKATE, Ph.D., 157 pp.

The purpose of this research were (1) to survey the teachers' basic knowledge in conducting classroom action research (2) to analysis basic knowledge level in conducting classroom action research divide by knowledge component in identifying problems, process of research and benefit of research (3) to compare basic knowledge in conducting classroom action research between elementary school teachers and secondary school teachers, and between the learning strands teachers. The sample consisted of 405 elementary school teachers and secondary school teachers under the jurisdiction of Bangkok Education Service Area Office. The research instruments were the basic knowledge in conducting classroom action research test. The research data collection methods were test sent and collected by myself. The data were analyzed by descriptive statistics consisting of frequency, percent, mean, standard deviation, minimum, maximum, skewness, kurtosis values and Two-way Analysis of Variance. The research findings were as follows :

1. The teachers had basic knowledge in conducting classroom action research average 28.44 from 50 (56.87 percent) is mean lower standard level, it was found that the identifying problems and the process of research teachers had basic knowledge in conducting classroom action research in lower standard level (70 percent). The benefit of research teachers had basic knowledge in conducting classroom action research in high standard level (pass)

2. For the identifying problems teachers had wrong highest understand about basic knowledge were assign problem and process of analysis research problem respectively. For the process of research teachers had highest wrong understand about research design, related literature, research variable, research report, analysis and data collection respectively. For the benefit of research teachers had basic knowledge in conducting classroom action research in high standard level (70 percent pass)

3. The results of basic knowledge in conducting classroom action research scores compare between elementary school teachers and secondary school teachers and between the learning strands teachers were as follows : basic knowledge in conducting classroom action research were significant effects for score with a significant interaction effect between teachers levels and learning strands ($p < 0.05$) For the thai, science, social, health, career and technology, and foreign learning strands in the elementary school teachers had basic knowledge in conducting classroom action research scores higher than in the secondary school teachers. Mathematics and art learning substance in the secondary school had basic knowledge in conducting classroom action research scores higher than in the elementary.

Department:Educational Research and Psychology..... Student's Signature: *Kewalin Waewsanga*
Field of Study: Educational ResearchAdvisor's Signature: *Wannee Kaemkate*
Academic Year:2007.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี โดยได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. วรณีย์ แกมเกตุ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้สละเวลาให้แนวคิด คำปรึกษา คำแนะนำ ในการทำวิจัยด้วยดีตลอดมา ตลอดจนช่วยปรับปรุง และแก้ไขข้อบกพร่องจนทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. สุวิมล ว่องวานิช ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบ ปรับปรุง และให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาวิจัยการศึกษาทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้อันมีคุณค่ายิ่ง ตลอดจนให้คำแนะนำสั่งสอนต่าง ๆ ตั้งแต่แรกเริ่มเข้ามาศึกษา ณ สถาบันแห่งนี้ ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ รองศาสตราจารย์ ดร. สิริพันธ์ สุวรรณมรรคา อาจารย์วิภา นนทพันธาวาทย์ อาจารย์ทองอยู่ สาระ และอาจารย์ธีรา พงศ์ศาสตร์ ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยอย่างดียิ่ง จนกระทั่งผู้วิจัยได้ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอบคุณเพื่อน ๆ และพี่ ๆ น้อง ๆ ภาควิชาวิจัยการศึกษาทุกท่านที่ให้ความห่วงใย และเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณคุณพ่อ และคุณแม่ที่เป็นผู้ให้ชีวิต ให้ความรัก ความห่วงใย คอยอบรมสั่งสอนให้เป็นคนดี และมีความพยายาม อีกทั้งให้การศึกษากิจการสนับสนุนด้านทุนทรัพย์ และคอยเป็นกำลังใจต่อข้าพเจ้าตลอดมา รวมทั้งพี่สาว และบุคคลรอบข้างทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจที่ดีและเป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จได้ในวันนี้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ตอนที่ 1 ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	10
ตอนที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	13
ตอนที่ 3 ความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	25
ตอนที่ 4 มโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อน.....	50
ตอนที่ 5 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	62
ตอนที่ 6 กรอบแนวคิดและสมมติฐานในการวิจัย.....	69
3. วิธีดำเนินการวิจัย	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	72
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	74
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	79
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	81

บทที่	หน้า
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของ ผู้ตอบแบบสอบถาม.....	84
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	85
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของครูจำแนกตามองค์ประกอบความรู้.....	87
ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้พื้นฐานในการทำวิจัย ปฏิบัติการในชั้นเรียนระหว่างครูที่สอนในระดับชั้นและกลุ่มสาระ การเรียนรู้ที่ต่างกัน.....	106
5. สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	114
อภิปรายผลการวิจัย.....	116
ข้อเสนอแนะ.....	121
รายการอ้างอิง.....	123
ภาคผนวก.....	128
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	130
ภาคผนวก ข ผลการพิจารณาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย.....	132
ภาคผนวก ค หนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย.....	145
ภาคผนวก ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	149
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	157

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
2.1	ลักษณะสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	15
2.2	ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการวิจัยต่างๆ	61
3.1	จำนวนครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตาม เขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียน.....	73
3.2	โครงสร้างเนื้อหาของแบบทดสอบความรู้พื้นฐานในการทำ วิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	75
3.3	การปรับปรุงแบบสอบถาม.....	76
3.4	ค่าความยาก และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบความรู้พื้นฐาน ในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน.....	78
3.5	อัตราตอบกลับของแบบทดสอบจำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา และโรงเรียน.....	80
4.1	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปร (n = 405).....	84
4.2	ค่าสถิติบรรยายของคะแนนความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของผู้ตอบแบบสอบถาม (n = 405).....	86
4.3	ค่าเฉลี่ย และร้อยละของคะแนนความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน ของครูใน 3 องค์ประกอบ.....	88
4.4	จำนวน และร้อยละของครูที่ตอบในแต่ละตัวเลือกของแบบทดสอบความรู้พื้นฐาน ในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นรายข้อ.....	90
4.5	จำนวนและร้อยละของครูจำแนกตามประเด็นความรู้พื้นฐานที่ครูเข้าใจไม่ถูกต้อง ในด้านการกำหนดประเด็นปัญหาวิจัย.....	101
4.6	จำนวนและร้อยละของครูจำแนกตามประเด็นความรู้พื้นฐานที่ครูเข้าใจไม่ถูกต้อง ในด้านกระบวนการวิจัย.....	102
4.7	จำนวนและร้อยละของครูจำแนกตามประเด็นความรู้พื้นฐานที่ครูเข้าใจไม่ถูกต้อง ในด้านประโยชน์จากการวิจัย.....	106
4.8	ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน ความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู.....	107

ตารางที่	หน้า
4.9	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้พื้นฐานในการทำวิจัยปฏิบัติการ ในชั้นเรียนระหว่างครูที่สอนในระดับชั้นที่ต่างกันและกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่ต่างกันโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (Two-way Analysis of Variance).....109
4.10	ผลการเปรียบเทียบรายคู่โดยใช้เกณฑ์ของ Dunnett T3.....111

สารบัญญภาพ

แผนภาพที่	หน้า
2.1	19
2.2	20
2.3	21
2.4	27
2.5	30
2.6	71
4.1	110